

било по революционната борба за освобождение на България, било по развоя на българската книжнина. Нему той изпраща на 24 декемврий 1843 г. своята тъй оригинална „политическо-вѣрска изповѣдь“ и нему той признава на 8 мартъ 1844 г., че пазѣлъ всичкитѣ му писма следъ 1831 г. „въ знакъ на искрена обичъ и приятелство“, каквито си били обрекли още въ 1815 г. „Чрезъ писма ние здраво запазиме и отлично изяснихме нашитѣ чувства и мисли по разни случаи, и друго вече не оставаше, а само да чувствуваме дълбоко въ душитѣ си ония неизразими и безценни радости и гордостъ, произтекли отъ това, че въ две различни тѣла обитава единъ духъ, единъ умъ, една воля“. На Золотовича, между друго, благодари Селимински въ 1842 и 1843 г. както за живия му интересъ къмъ образованието на българчетата въ Атина, така и за полезнитѣ му съвети и материалната му помощъ за тѣхъ.

Признанието тукъ за еднакви чувства и мисли, за единъ духъ, за единъ умъ въ две тѣла, е дотолкова важно, доколкото чрезъ Золотовича ние разбираме отчасти и оформяването на миросгледа у Селимински. Ако Золотовичъ е известенъ покъсно между цариградскитѣ българи съ своето волтерианство, както това ни предава по лични впечатления Марко Балабановъ, несъмнено е, че сжщиятъ строй на идеитѣ, сжщата насока къмъ рационализма и деизма на автора на Кандидъ ще показва и Селимински, както това личи отъ толкова негови разсждения и мнения по религиозно-етически въпроси. Значи, още въ Кидония, подъ влияние на гръцката научна литература и на преводитѣ отъ френски (на Монтезкьо, Волтера и други писатели отъ кръга на енциклопедиститѣ), се оформява критическиятъ духъ у Селимински наспроти традицията. И ако Балабановъ свидетелствува за Золотовича: „Патриотъ просвѣтенъ и единъ отъ първитѣ съветници по народнитѣ работи, . . . по религия той бѣ известенъ като волтериенъ, и на черковния въпросъ гледаше просто като на срѣдство и подготовка за добиване после политическа свобода, че и инакъ не се май отличаваше съ твърде нѣжни чувства къмъ духовнитѣ лица“, — това важи въ голѣма степенъ и за Селимински, като резултатъ отъ възпитанието въ Кидония.

Золотовичъ е другаръ на Селимински и презъ учениш-